

EXATEL S.A.

**Sprawozdanie Zarządu
z działalności Spółki
w roku 2018**

Warszawa, dnia 28 marca 2019 roku

Spis treści:

1. Dane wstępne:	5
1.1. Informacje ogólne o Spółce	8
a) Ogólny stan gospodarki	8
b) Warunki w branży, w której funkcjonuje Spółka	10
c) Czynniki bezpośrednio zależne od Spółki	12
d) Współpraca międzynarodowa	16
1.2. Informacja o nabyciu akcji własnych	17
1.3. Struktura organizacyjna Spółki	17
1.4. Sytuacja kadrowo-płacowa Spółki	18
1.4.1. Zatrudnienie średnioroczne i stan zatrudnienia na koniec roku w podziale na pracowników produkcyjnych i nieprodukcyjnych	18
1.4.2. Przedsięwzięcia z zakresu zmiany zatrudnienia i jego struktury	18
1.4.3. System wynagrodzeń obowiązujący w Spółce	18
1.4.4. Istotne informacje mające wpływ na sytuację kadrowo-płacową	19
1.5. Sytuacja majątkowa Spółki	20
a) Informacja o stanie majątku posiadanego przez Spółkę	20
b) Informacja dotycząca obiektów socjalno-bytowych	20
c) Zmiany w majątku Spółki w 2018 roku	20
d) Informacja o majątku Spółki dzierżawionym innym podmiotom i o dzierżawie przez Spółkę majątku od innych podmiotów	21
e) Informacja o uzyskaniu przez Spółkę zgody Walnego Zgromadzenia na rozporządzenie składnikami aktywów trwałych o znacznej wartości	21
1.6. Wielkość i struktura produkcji i sprzedaży Spółki	21
a) Polityka asortymentowa, stopień wykorzystania zdolności produkcyjnych, struktura wieku parku maszynowego i zmiany w tym zakresie, informacje o systemach jakości produkcji	21
b) Rentowność brutto i netto liczona jako stosunek wyniku finansowego (brutto i netto) w danej grupie, do przychodów ze sprzedaży danej grupy wyrobów bez VAT, zgodnie z metodologią GUS, w roku sprawozdawczym i poprzednim	22
1.7. Znaczący wzrost niepieniężnych i rzeczowych aktywów trwałych, które wystąpiły w omawianym okresie, bądź są przewidywane w dalszych latach, wraz z podaniem źródeł ich finansowania (nakłady zakończone, w toku i rozpoczęte) oraz ich struktura rzeczowa, wynikająca ze strategii Spółki	22
1.8. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju technicznego	22
1.9. Omówienie stopnia realizacji zleconych przez Walne Zgromadzenie konkretnych zadań do wykonania w Spółce	23
1.10. Ochrona środowiska z uwzględnieniem sankcji i opłat grożących jednostce z tego tytułu ..	24
1.11. Informacja o stanie ewentualnych roszczeń reperywacyjnych zgłaszanych do majątku Spółki	24

1.12.	Informacja o realizacji programu strategicznego	24
2.	Dane ekonomiczno-finansowe	25
2.1.	Omówienie struktury kosztów Spółki	25
2.2.	Omówienie pkt 2.9. i 2.10. Dodatkowych informacji i objaśnień, tj. wyszczególnienie poniesionych w ostatnim roku i planowanych na następny rok nakładów na niefinansowe aktywa trwałe i na ochronę środowiska, a także omówienie kwot i charakteru poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie	26
2.3.	Omówienie poręczeń i gwarancji udzielonych przez Spółkę	26
2.4.	Wykaz głównych należności Spółki	26
2.5.	Zobowiązania Spółki ogółem	26
2.6.	Korzystanie z kredytów bankowych przez Spółkę	27
2.7.	Zestawienie kwotowe i podmiotowe	27
	a) Przekazanych przez Spółkę darowizn lub zawarcia innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego	27
	b) Dokonanych przez Spółkę zwolnień z długu lub zawarcie innej umowy o podobnym skutku o wartości i przekraczającej 50 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, wraz z określeniem beneficjentów pomocy i informacją, czy organ nadzoru wyrażał zgodę na takie działania	27
	c) Wydatków reprezentacyjnych, a także na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem	27
2.8.	Omówienie instrumentów finansowych	28
	a) Ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest Spółka	28
	b) Przyjętych przez Spółkę celów i metod zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń	28
2.9.	Wyszczególnienie pomocy finansowej, łącznie z gwarancjami, otrzymanej od Skarbu Państwa oraz zobowiązań podjętych przez Skarb Państwa w imieniu Spółki	28
2.10.	Zestawienie istotnych transakcji pomiędzy Spółką a podmiotami powiązаныmi	30
2.11.	Przedstawienie stopnia realizacji wyznaczonych do osiągnięcia przez Spółkę wyników ekonomiczno-finansowych oraz w przypadku ich niewykonania podanie przyczyn takiego stanu oraz dalszych zamierzeń w tym zakresie	31
2.12.	Kluczowe finansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Spółki	31
2.13.	Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Spółki oraz informacja dotycząca zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego	31
2.14.	Syntetyczna analiza ekonomiczno-finansowej podmiotów, w których Spółka posiada akcje/udziały wykazywane jako inwestycje długoterminowe aktywów	32

2.15. Wykaz podmiotów, w których Spółka posiada pośrednio przynajmniej 10% głosów na WZ/ZW.....	32
2.16. Nakłady inwestycyjne.....	33
a) Inwestycje w wartości niematerialne.....	33
b) Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe.....	33
3. Przewidywane kierunki rozwoju Spółki.....	35
3.1. Przedstawienie kierunków rozwoju ze wskazaniem zagrożeń i ryzyka, jakie mogą wystąpić w Spółce.....	35
3.2. Opis możliwości rozwoju przewidywanej sytuacji finansowej, w tym bilans i rachunek zysków i strat w 2019 roku.....	40
3.3. Strategia Spółki na najbliższe lata.....	40
4. Działania restrukturyzacyjne i koszty ich wdrożenia.....	43
5. Informacje dodatkowe.....	43
6. Inne ważne zdarzenia mające istotny wpływ na działalność jednostki, które nastąpiły w roku obrotowym lub są przewidziane w dalszych latach.....	43

1. Dane wstępne

Nazwa: EXATEL S.A.

Siedziba: 04-164 Warszawa, ul. Perkuna 47

KRS: 0000044577 (Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS)

NIP: 527-010-45-68

Kapitał podstawowy: 576 854 559,00 PLN na dzień 31 grudnia 2018 roku, w tym 8 360 211 akcji zwykłych i uprzywilejowanych o wartości nominalnej 69 PLN każda.

REGON: 011986640

Historia Spółki EXATEL S.A.

Początki działalności EXATEL S.A. sięgają 1993 roku, kiedy to powstała spółka Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO Sp. z o.o. W dniu 27 sierpnia 1996 roku podmiot ten przekształcił się w spółkę akcyjną. Następnie, w dniu 30 września 2004 roku doszło do połączenia w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH spółki Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO S.A. (spółka przejmująca) ze spółką Bankowe Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjne TELBANK S.A. (spółka przejęta).

Dnia 19 października 2004 roku została zarejestrowana zmiana nazwy firmy z Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO S.A. na EXATEL S.A. (dalej „EXATEL”, „Spółka”).

Struktura akcjonariatu EXATEL

W roku 2018 nie doszło do zmian akcjonariatu EXATEL S.A. i na dzień 31 grudnia 2018 roku, według procentowego udziału w kapitale podstawowym, Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej posiada 100% akcjonariatu.

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2017 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne (Dz.U. 2017 poz. 1164), prawa z akcji EXATEL wykonuje Minister Obrony Narodowej.

Rada Nadzorcza EXATEL

Skład Rady Nadzorczej na dzień 1 stycznia 2018 roku:

Tomasz Snażyk	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Bartosz Niemczynowicz	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Michał Głowiński	Sekretarz Rady Nadzorczej

Andrzej Nowarski Członek Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Arkadiusz Koper Przewodniczący Rady Nadzorczej

Agnieszka Bolesta Sekretarz Rady Nadzorczej

Andrzej Jarema Członek Rady Nadzorczej

Tomasz Snażyk Członek Rady Nadzorczej

Wojciech Stępień Członek Rady Nadzorczej

W trakcie roku doszło do następujących zmian w składzie Rady Nadzorczej:

Tomasz Snażyk dnia 14 sierpnia 2018 roku nastąpiła zmiana funkcji z Przewodniczącego Rady Nadzorczej na Członka Rady Nadzorczej.

Bartosz Niemczynowicz dnia 14 sierpnia 2018 roku został odwołany ze składu Rady Nadzorczej.

Michał Głowiński dnia 14 sierpnia 2018 roku został odwołany ze składu Rady Nadzorczej.

Andrzej Nowarski dnia 14 sierpnia 2018 roku został odwołany ze składu Rady Nadzorczej.

Arkadiusz Koper dnia 14 sierpnia 2018 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej na funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Karolina Grenda dnia 14 sierpnia 2018 roku została powołana w skład Rady Nadzorczej, dnia 7 września 2018 roku została wybrana na Zastępcę Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Agnieszka Bolesta dnia 14 sierpnia 2018 roku została powołana w skład Rady Nadzorczej, dnia 7 września 2018 roku została wybrana na Sekretarza Rady Nadzorczej.

Andrzej Jarema dnia 14 sierpnia 2018 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej.

Wojciech Stępień dnia 14 sierpnia 2018 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej.

Karolina Grenda dnia 21 grudnia 2018 roku złożyła rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej.

Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2018 roku doszło do następujących zmian w Radzie Nadzorczej:

Piotr Guział dnia 25 lutego 2019 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej.

Andrzej Jarema dnia 26 lutego 2019 roku został wybrany na Zastępcę Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Zarząd Spółki EXATEL

Skład Zarządu na dzień 1 stycznia 2018 roku:

Nikodem Bończa-Tomaszewski Prezes Zarządu

Rafał Magryś Wiceprezes Zarządu

Marcin Malicki Wiceprezes Zarządu

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Nikodem Bończa-Tomaszewski Prezes Zarządu

Rafał Magryś Wiceprezes Zarządu

Marcin Malicki Wiceprezes Zarządu

W trakcie roku nie doszło do zmian w składzie Zarządu.

Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2018 roku doszło do następującej zmiany w składzie Zarządu:

Marcin Malicki

dnia 14 listopada 2018 roku złożył wypowiedzenie umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania, ze skutkiem rozwiązującym umowę z dniem 14 lutego 2019 roku tj. ostatni dzień pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu.

1.1. Informacje ogólne o Spółce

a) Ogólny stan gospodarki

Ubiegły rok był trudny dla rynku telekomunikacyjnego. Operatorzy telekomunikacyjni w kraju od lat borykają się z tymi samymi problemami tj. spadkiem przychodów i marży z podstawowych usług, poszukiwaniem źródeł nowych wpływów oraz niekorzystnymi regulacjami, mającymi negatywny wpływ na wyniki.

W roku 2018 wprowadzono istotne zmiany krajowych i unijnych przepisów regulujących sektor telekomunikacyjny. Kilkakrotnie zmieniano ustawę Prawo telekomunikacyjne. Najobszerniejsza nowelizacja z dnia 10 maja 2018 roku, obowiązująca od dnia 12 grudnia 2018 roku, wprowadziła zmiany obowiązków sprawozdawczych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, wprowadziła nowe formy umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, ograniczyła możliwość dokonywania zmian umów za pomocą środków komunikowania się na odległość oraz gruntownie zmieniła zasady świadczenia usług o podwyższonej opłacie, znacząco podnosząc ryzyko finansowe przedsiębiorców telekomunikacyjnych związane z ich świadczeniem.

Nowelizacja wynikająca z ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa doprecyzowała wymagania nakładane na Operatorów Usług Kluczowych w zakresie prewencji, monitorowania oraz reagowania na incydenty z zakresu cyberbezpieczeństwa. Drobniejsze zmiany były związane z wejściem w życie ustawy – Prawo przedsiębiorców oraz ustaw dotyczących niektórych organów państwowych. Wydano szereg rozporządzeń wykonawczych związanych z tymi zmianami ustawowymi. W roku 2018 trwały konsultacje kolejnych nowelizacji, z których najważniejsze znaczenie dla EXATEL będzie miała nowelizacja Prawa telekomunikacyjnego dotycząca gospodarki częstotliwościami oraz obszerna nowelizacja ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych tworząca warunki do budowy sieci 5G.

W Ministerstwie Cyfryzacji trwały prace nad dokumentami programowymi dotyczącymi przyszłości telekomunikacji. Podstawowe znaczenie miały przygotowania strategii 5G dla Polski, skoncentrowane głównie na zapewnieniu odpowiednich zasobów częstotliwościowych i warunków budowy sieci. Aktualizowano również Narodowy Plan Szerokopasmowy, który

zgodnie z wymaganiami unijnymi, ma zapewnić każdemu obywatelowi dostęp do łącza o przepływności minimum 100 Mb/s.

Istotne zmiany wystąpiły w zakresie regulacji rynków telekomunikacyjnych. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej zakończył regulację krajowego rynku świadczenia usługi przyłączenia do stacjonarnej sieci telefonicznej dla konsumentów, dla abonentów instytucjonalnych oraz krajowego rynku usług rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej. Cały rok 2018 trwały prace nad uregulowaniem stawek za usługi zakańczania połączeń w sieciach stacjonarnych (FTR), co bezpośrednio dotyczy EXATEL. Początkowa propozycja Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) polegająca na obniżeniu opłaty za zakończenie połączenia do 0,32 gr/min., została zakwestionowana w wyniku sprzeciwu przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W grudniu 2018 roku opublikowano projekty decyzji przewidujących ustalanie wysokości stawek za zakańczanie połączeń przez Prezesa UKE, zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej. Można przewidywać, że w przyszłości doprowadzi to do obniżenia stawek, ale nie są znane terminy wdrożenia ani założenia modelu finansowego tej regulacji.

Rozpoczęto regulowanie działalności największych operatorów sieci kablowych. Po dwukrotnych konsultacjach Prezes UKE wydał decyzje, którymi określił warunki dostępu do infrastruktury technicznej operatora w zakresie kanalizacji kablowej oraz kanalizacji telekomunikacyjnej siedmiu największych operatorów. Rozwija się również prowadzona przez Prezesa UKE regulacja infrastruktury technicznej należącej do przedsiębiorców z innych sektorów infrastrukturalnych, w szczególności sektora energetycznego, w związku z wykorzystaniem tej infrastruktury do budowy szerokopasmowych sieci telekomunikacyjnych. Rozszerzają się obowiązki przedsiębiorców w zakresie informowania o posiadanych zasobach infrastruktury telekomunikacyjnej.

Kontynuowane były postępowania związane z rozliczeniem dopłat do kosztu usługi powszechnej za lata 2006-2011. Decyzje Prezesa UKE w tych sprawach, na skutek wyroków sądowych były zmieniane, a należności na rzecz Orange Polska z tytułu dopłaty zostały znacząco podwyższone. Spowodowało to poważne zwiększenie obciążeń EXATEL z tego tytułu.

W okresie sprawozdawczym trwały prace nad wygospodarowaniem zasobów częstotliwości niezbędnych do budowy sieci 5G. Opracowany został „Krajowy plan działań zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz w Polsce” oraz prowadzono dyskusję nad sposobem zagospodarowania tego pasma dla sieci 5G. Prowadzone były prace nad założeniami refarmingu w innych pasmach istotnych dla budowy tej sieci. Kilka decyzji Prezesa UKE w sprawach odnowienia uprawnień do częstotliwości pozwoliło na krytyczną weryfikację wysokości opłat za te uprawnienia, które w latach ubiegłych zostały ukształtowane na bardzo wysokim poziomie.

W maju 2018 roku rozpoczęto stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO), które wymagało wielu dostosowań po stronie przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Kontynuowano wdrażanie rozporządzenia UE 2015/2120 w sprawie otwartego Internetu, w szczególności przez uruchomienie certyfikowanego mechanizmu monitorowania jakości usługi dostępu do Internetu, co może mieć wpływ na dochodzenie roszczeń dotyczących niewłaściwej jakości tej usługi. W grudniu 2018 roku opublikowano Europejski kodeks łączności elektronicznej, który powinien być zaimplementowany w ciągu dwóch lat i z wysokim prawdopodobieństwem będzie wymagał przygotowania nowej ustawy Prawo telekomunikacyjne. Również w grudniu 2018 roku opublikowano nowelizację rozporządzenia UE 2015/2120, która przewiduje nową kategorię regulowanych usług łączności wewnątrzunijnej, w ramach której od 15 maja 2019 roku cena detaliczna usług głosowych oraz usług SMS dla konsumentów zostanie ograniczona stawkami ustalonymi w rozporządzeniu. Bardzo istotne zmiany dla sektora telekomunikacyjnego wynikają z przepisów prawa Unii Europejskiej. Część tych zmian nastąpiła w roku 2018, kolejne zmiany o bardzo szerokim zasięgu będą wdrażane w okresie kolejnych dwóch lat.

b) Warunki w branży, w której funkcjonuje Spółka

W ciągu ostatnich kilku lat widać wyraźny trend konsolidacyjny na rynku telekomunikacyjnym. W efekcie przejęć przez globalnych graczy liczba funkcjonujących operatorów w poszczególnych regionach świata spada. Trend ten widać szczególnie dobrze na rynkach Ameryki Północnej i Azji, ale również i Europy, gdzie obserwowane jest dążenie do powstania 2-3 paneuropejskich operatorów. Firmy te będą w stanie samodzielnie realizować swoje usługi na terenie starego kontynentu oraz w oparciu o posiadane przez siebie zasoby, będą kontrolować tranzyt transmisji danych na linii wschód-zachód.

Jednym z głównych powodów takiej sytuacji jest „wojna cenowa” na rynku usług hurtowych i detalicznych, duży wpływ regulacji prawnych (szczególnie na rynku Unii Europejskiej) oraz postrzeganie transmisji danych jako towaru masowego. To wszystko powoduje, że działalność operatorów poddawana jest stałej presji finansowej.

Jej głównymi czynnikami są:

- spadek marży podstawowych usług jak transmisja danych,
- malejąca rentowość całego sektora,
- wzrost kosztów utrzymania infrastruktury,
- nieustanny wzrost zapotrzebowania na pasmo.

Aby sprawnie funkcjonować i nadal się rozwijać, firmy telekomunikacyjne na całym świecie szukają nowych ścieżek swojego rozwoju.

Rynek telekomunikacyjny w Polsce

W Polsce rynek telekomunikacyjny podlega takim samym przemianom, jak rynki światowe. Jednak do ogólnych czynników dochodzą także inne, specyficzne dla naszego regionu. Niewątpliwie sporym utrudnieniem są duże inwestycje ze środków publicznych, które były i są

nadal prowadzone w sposób nieskoordynowany, często w oderwaniu od rachunku ekonomicznego oraz realnych potrzeb ich końcowych użytkowników. Dodatkowo dochodzą jeszcze kwestie regulacji prawnych – zarówno krajowych, jak i tych wynikających z działalności Komisji Europejskiej. Warty uwagi są kwestie związane z dodatkowymi obowiązkami dla operatorów w zakresie ochrony przetwarzanych danych osobowych czy kwestie regulacji stawek hurtowych za świadczone usługi telekomunikacyjne.

Jednak widać również i pozytywne trendy. Przede wszystkim zauważalny jest wzrost wolumenu i całkowitej wartości usług telekomunikacyjnych i usług powiązanych na rynku biznesowym, konsumenckim i publicznym. Związane jest to z rosnącym znaczeniem technologii IT oraz cyfrowej komunikacji w obecnym życiu społecznym i gospodarczym.

Nadchodząca rewolucja 5. generacji

Wzrost znaczenia technologii telekomunikacyjnej widać także w nadchodzącej rewolucji wdrożenia 5G, do której już teraz trwają przygotowania. W Polsce obecnie trwa dyskusja zapoczątkowana przez EXATEL dotycząca modelu jej wdrożenia. EXATEL zaproponował wdrożenie sieci 5G w Polsce w modelu hurtowym w oparciu o częstotliwości 700 MHz. Według koncepcji EXATEL wspólną infrastrukturę zbudowałoby konsorcjum publiczno-prywatne, w którym EXATEL pełniłby m.in. rolę koordynatora systemu oraz rolę operatora bezprzewodowej sieci łączności specjalnej.

Niezależnie od końcowej decyzji polskiego rządu, jest pewne, że sam proces przejścia z 4G na 5G zdominuje działanie branży na lata 2020 – 2030. Szczególnie, że zmiana ta dotyczy nie tylko samych urządzeń końcowych, ale również wymaga ogromnej modernizacji infrastruktury światłowodowej, zarówno na poziomie zwiększenia jej ogólnej przepustowości, jak i technologii zarządzania nią oraz ruchem przez nią przechodzącym.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na ważną zmianę, którą dla rynku operatorskiego przyniesie technologia 5G. Postęp technologiczny sprawia, że wiele rozwiązań typu hardware można zastąpić odpowiednim oprogramowaniem. To z kolei pozwala szybciej i efektywniej kosztowo dostosowywać sieć do zmieniających się warunków rynkowych. Pozwala to też w sposób scentralizowany zarządzać ruchem w całej rozległej sieci. Wszystko w oparciu o „software defined networks” (w skrócie SDN, sieć programowalna), czyli sieci sterowanych z poziomu oprogramowania oraz do „network function virtualization” (w skrócie NFV, wirtualizacja funkcji sieciowych). W efekcie oznacza to także nowe możliwości rozwoju dla krajowego sektora ICT (ang. Information and Communication Technology) i realny udział polskich przedsiębiorstw w globalnym łańcuchu dostawców rozwiązań dla 5G.

Cyberbezpieczeństwo

Ostatnie miesiące to duże ożywienie w kwestii cyberbezpieczeństwa. Z roku na rok rośnie świadomość zagrożeń płynących z cyberprzestrzeni. Wiąże się to przede wszystkim z:

- gwałtownie wzrastającą liczbą ataków, których celem jest kradzież danych i wymuszenia finansowe przez szantaż ich ujawnieniem,
- coraz powszechniejszymi atakami bazującymi na zaufaniu do producentów oprogramowania (tzw. supply chain attacks),
- wzrostem zainteresowania zorganizowanych grup hakerskich atakami na sieci i systemy automatyki przemysłowej, w tym wchodzące w zakres infrastruktury krytycznej państwa,
- coraz większej świadomości kompleksowej ochrony zasobów i wykorzystania usług typu Security Operations Center (SOC), wzrostem wiedzy o skali realnych zagrożeń i ewentualnych strat z nimi związanych.

Oprócz rosnącej świadomości ważne dla rozwoju rynku cyberbezpieczeństwa okazały się pierwsze akty prawne, które wymagają konkretnych działań. Wśród kluczowych należy wymienić Dyrektywę General Data Protection Regulation „GDPR” tj. Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych „RODO” oraz Dyrektywę Network and Information Systems Directive „NIS” (Ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa dalej „UoKSC”). Od 2018 roku mocno kształtują one rynek cyberbezpieczeństwa. Ich zapisy wymuszają na przedsiębiorcach, instytucjach publicznych i operatorach usług kluczowych poważne podejście do kwestii stałego monitorowania zdarzeń w sieciach oraz szybką i skuteczną wymianę informacji w tym obszarze, tak by móc samodzielnie wykryć atak oraz w sposób systematyczny na niego zareagować i poinformować swoje otoczenie biznesowe. W praktyce oznacza to większe zainteresowanie ofertą związaną z cyberbezpieczeństwem, rozwojem tych usług i potencjalną szansą dla telekomów, również dla EXATEL.

Cyberbezpieczeństwo a kwestia bezpieczeństwa państwa

Rosnąca świadomość znaczenia cyberprzestrzeni dla całego społeczeństwa widoczna jest także w działaniach polskiego rządu. Zagrożenie cyberatakami dla Państwa zaczyna być traktowane analogicznie do zagrożeń dotyczących fizycznego jego terytorium. Widoczne jest to przede wszystkim w dwóch aspektach. Po pierwsze, zakres ten doczekał się własnych regulacji w postaci Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. Drugim zaś aspektem jest budowa przez sektor publiczny narzędzi i kompetencji do kontroli cyberprzestrzeni, gdzie szczególnie widoczne jest dążenie przez Państwo do aktywnego kształtowania warunków w świecie cyfrowym i zasad w nim panujących. A dzieje to się m.in. poprzez realizowany proces odbudowy kompetencji telekomunikacyjnych czy trwającą dyskusję nt. uczestnictwa Państwa we wdrażaniu technologii 5G.

c) Czynniki bezpośrednio zależne od Spółki

Czynnikiem bezpośrednio zależnym od Spółki, który ma wpływ na jej działalność to zakres oferty EXATEL i jej dostosowywanie do zmieniającego się otoczenia i oczekiwań klientów.

Usługi świadczone przez EXATEL dzielą się na cztery główne obszary:

- Obszar usług dzierżawy łączy i transmisji danych – usługi połączeń pomiędzy dwiema lub więcej lokalizacjami realizowane we własnej sieci transportowej EXATEL, będącej jedną z najnowocześniejszych i największych sieci telekomunikacyjnych w Polsce. Rozwiązania z tego obszaru są wykorzystywane do budowy infrastruktury sieciowej, realizacji sieci korporacyjnych, stanowią również łącza podkładowe do realizacji usług głosowych i internetowych.
- Obszar usług głosowych – pełne portfolio usług zapewniających komunikację głosową wraz z usługami dodanymi, takimi jak: infolinia, contact center. Usługi są realizowane zarówno w tradycyjnej technologii ISDN, jak i w technologii IP.
- Obszar cyberbezpieczeństwa – kompleksowe i zintegrowane rozwiązania, bazujące nie tylko na sprawdzonych platformach sprzętowych, ale także na pracy wykwalifikowanych i certyfikowanych specjalistów z zakresu bezpieczeństwa IT, którzy tworzą centrum monitorowania bezpieczeństwa i reagowania na cyberincydenty, czyli Security Operations Center (SOC). Czuwa ono nad bezpieczeństwem systemów i sieci zarówno EXATEL jak i klientów, a w przypadku zagrożenia podejmuje natychmiastową reakcję, aby zapobiec negatywnym skutkom ataku.
- Obszar usług integratorskich – usługi, które uzupełniają i wzbogacają portfolio usług podstawowych. Usługi obejmują między innymi zaprojektowanie, dostawę, konfigurację i utrzymanie złożonych rozwiązań ICT w środowisku u klienta, ale również umieszczonych w Data Center EXATEL.

Obszar usług dzierżawy łączy i transmisji danych

Usługi z tej grupy są skierowane dla operatorów krajowych i zagranicznych, biznesu oraz administracji publicznej. Dla operatorów stanowią one bazę w oparciu, o którą budują własne sieci i świadczą usługi dla własnych klientów. Dla klientów biznesowych dostarczane są usługi sieci korporacyjnej, która pozwala połączyć rozproszone geograficznie oddziały i zapewnić efektywną komunikację pracowników i wykorzystanie systemów wsparcia biznesu. Klienci z segmentu administracji, dzięki tym rozwiązaniom mogą nie tylko usprawniać pracę w ramach działań operacyjnych, ale i rozwijać nowoczesne e-usługi dla obywateli.

Usługi transmisji danych są dobrze znane na rynku i pozwalają korzystać z szerokiego zakresu sprawdzonych funkcjonalności. Oznacza to, że działania w tym obszarze nie są związane bezpośrednio z rozwojem produktów, ale mają na celu coraz lepszą obsługę, optymalizację kosztową i podnoszenie parametrów jakościowych. Największym wyzwaniem dla usług transmisji danych jest rozbudowa sieci szkieletowej tak, aby sprostać rosnącym wymaganiom klientów (głównie operatorów) w zakresie zapotrzebowania na usługi o coraz wyższych przepustowościach (np. usługi chmurowe czy platformy streamingowe) oraz zapewnić łącza dostępne do lokalizacji biznesowych (obecnych i potencjalnych klientów).

Ważniejsze działania związane z usługami transmisji danych w 2018 roku objęty:

- Przygotowanie do świadczenia usługi inteligentnej sieci rozległej.

Usługa sieci inteligentnej pozwala na optymalne korzystanie z korporacyjnej sieci transmisji danych niezależnie od rodzaju i jakości sieci transportowej. Inteligencja w rozwiązaniu polega na dynamicznym sterowaniu ruchem w zależności od typu aplikacji, wymaganych parametrów jakościowych, nałożonych polityk i aktualnych parametrów ścieżki transmisyjnej.

W ramach projektu podjęto szereg działań, które pozwoliły EXATEL pozyskać gotowość techniczną i handlową do realizacji projektu dla klienta i wdrożyć ramy procesu, który z uwagi na złożoność zawsze będzie wymagał indywidualnego podejścia.

- Optymalizację kosztów usług IP, w szczególności modyfikacja oferty Internet Exchange Points.

Silna konkurencja i spadki cen na rynku usług IP powodują, że decyzja o zakupie uwarunkowana jest głównie niską ceną. Powoduje to konieczność ciągłych działań, które pozwolą optymalizować dostępne zasoby i obniżyć koszty świadczenia tego typu usług.

Optymalizacja kosztów jest szczególnie istotna dla sprzedaży usługi Internet Exchange Points jako tańszej alternatywy dla usług dostępu do Internetu.

- Zwiększenie parametrów SLA dla usług w relacji Warszawa- Frankfurt.

Projekt był dedykowany dla segmentu operatorów zagranicznych. Celem projektu była odpowiedź na wymagania rynku w zakresie jakości i zapewnienia możliwości realizacji usług międzynarodowych z parametrem dostępności na poziomie 99,9%. Oznacza to, że ewentualna przerwa dla usług transmisji danych do Frankfurtu nie będzie mogła przekroczyć 45 minut w skali miesiąca. W tym celu została przebudowana architektura sieci w relacji Warszawa-Frankfurt i uruchomiono łącze przez Czechy, które ma stanowić protekcję dla podstawowej drogi. Działania w ramach projektu objęły również przygotowanie kampanii mailingowej do klientów, która informuje o możliwości skorzystania z nowej oferty i jej korzyściach.

- Projekt aktywizujący sprzedaż usługi Managed WLAN.

Projekt realizowany wspólnie z producentem urządzeń dla sieci bezprzewodowych WiFi. Obejmował on badania rynku i przygotowanie przekrojowego raportu na temat wykorzystania sieci bezprzewodowych w obszarze administracji publicznej. Celem projektu było dostarczenie sprzedawcom materiału prezentującego możliwości i korzyści z wykorzystania sieci WiFi oraz popularyzacji tych usług w obszarze administracji.

Coraz większe znaczenie ma posiadanie własnej infrastruktury do budynków biznesowych, centrów logistycznych lub produkcyjnych. Spółka od 2016 roku dąży do jak największej ilości projektów realizowanych na własnej infrastrukturze poprzez projekty optymalizacji kosztów oraz wykorzystania efektów synergii wielu projektów klienckich, w tym wielolokalizacyjnych. Migracja istniejących łączy dzierżawionych na własną infrastrukturę światłowodową zwiększa szanse EXATEL na utrzymanie i pozyskanie nowych klientów.

Wykorzystanie własnych dowiązań światłowodowych wpływa pozytywnie na marżowość projektów klienckich, utrzymanie SLA oraz jakość świadczonych usług.

Obszar usług głosowych

Obejmuje usługi skierowane do klientów ze wszystkich segmentów rynku, umożliwiając im realizację połączeń głosowych za pomocą rozwiązań m.in. ISDN oraz VoIP.

Działania w tym obszarze w 2018 roku koncentrowały się na przemodelowaniu usługi Voice as a Service, których celem było uproszczenie oferty i sposobu jej wyceny oraz zwiększenie bezpieczeństwa platformy świadczenia usług Contact Center as a Service.

Obszar cyberbezpieczeństwa

Usługi z tego obszaru są skierowane do klientów ze wszystkich segmentów rynku, którzy są narażeni na różne rodzaje ataków internetowych i chcą zachować wysokie bezpieczeństwo swojej sieci teleinformatycznej. Oferta obejmuje wystandaryzowane usługi typu Ochrona przed atakami DDoS, Ochrona przed szkodliwym oprogramowaniem (antymalware), Ochrona przed wyciekami danych (DLP), Managed Firewall, które mogą być oferowane samodzielnie lub razem z monitorowaniem i reakcją na incydenty przez specjalistów Security Operations Center (SOC).

SOC jest niezbędnym elementem nowoczesnej firmy telekomunikacyjnej, który umożliwia zarówno kompleksowe zabezpieczenie własnej infrastruktury sieciowej EXATEL, jak i pozwala na realizację wyspecjalizowanych usług dla klientów. Uruchomienie własnego SOC oraz zakres pozostałych usług z obszaru bezpieczeństwa stanowi o tym, że oferta EXATEL jest unikatowa na rynku.

Celem działań w obszarze bezpieczeństwa w 2018 roku było zbieranie doświadczeń z konkretnych wdrożeń usług dla klientów, szerokie penetrowanie rynku w celu poszukiwań nowych projektów sprzedażowych, doskonalenie zasobów kadrowych i posiadanych platform sprzętowych, a także budowanie świadomości rynku jak realne i częste są ataki oraz jak ważna jest profesjonalna ochrona przed zagrożeniami.

W związku z powyższym działania w szczególności objęły:

- prewencyjne wejście na rynek z ofertami usług spełniających wymagania Dyrektywy NIS,
- poszerzenie portfolio usługowego EXATEL o rozwiązanie WAF (ang. Web Application Firewall), które w jeszcze większym stopniu odpowiada na potrzebę kompleksowego podejścia do usług cyberbezpieczeństwa u klientów,
- uruchomienie złożonych projektów opartych o usługi SOC, weryfikacja i rozwój kompetencji oraz sposób wyceny tych usług,

- poszerzenie portfolio usługowego EXATEL o wariant usługi SOC zapewniający podstawową ochronę przed atakami – SOC Starter (nowa usługa, która jest skierowana do klientów posiadających mniejsze potrzeby i mniejszy budżet),
- rozwój bezpośredniej współpracy z producentami i dystrybutorami rozwiązań z obszaru cyberbezpieczeństwa.

Obszar usług integratorskich

Usługi z tej grupy obejmują usługi zaprojektowania, dostawy, konfiguracji i utrzymania złożonych rozwiązań ICT, zapewnienia Data Center i usługi Sieci LAN.

W obszarze tym głównymi działaniami EXATEL w 2018 roku było poszukiwanie nowych klientów i sprzedaż rozwiązań ICT w modelu resellerskim (odsprzedaż) oraz realizacja złożonego projektu, dzięki któremu zbudowane zostały niezbędne doświadczenia i kompetencje na potrzeby kolejnych projektów.

Ważnymi z punktu widzenia celów strategicznych w tym obszarze były również projekty związane z usługami budowy sieci LAN opartych o rozwiązania kablowe oraz rozwiązań opartych o sieci bezprzewodowe WLAN. Usługi te pozwalają na bardziej kompleksowe podejście do infrastruktury klienta. Dodatkowym czynnikiem rozwoju obszaru usług integratorskich jest poszerzenie bezpośredniej współpracy z partnerami technologicznymi (producenci i dystrybutorzy).

d) Współpraca międzynarodowa

Dzierżawa łączy i transmisja danych

W roku 2018 miała miejsce kontynuacja trendów spadkowych w zakresie cen, głównie za usługi ethernetowe. W zakresie konkurencji bardzo aktywni stali się wszyscy dostawcy na rynku polskim. Rynek polski jest rynkiem dojrzałym, gdzie o wyborze dostawcy decyduje jakość i spełnianie wskaźników KPI oraz cena. Sytuacja na rynku wschodnim nie uległa znaczącej zmianie. Widać stabilny trend rozwojowy w zakresie tranzytu wschód-zachód. Na rynku istnieje bardzo duża konkurencja – wszyscy znaczący operatorzy posiadają tranzyt w swoim portfolio produktów.

EXATEL utrzymał swoją pozycję jako jeden z wiodących operatorów na rynku w zakresie tranzytu wschód-zachód. Miniony rok cechowały działania polegające na utrzymaniu pozycji na rynku oraz rotacji obecnych kontraktów tranzytowych.

W roku 2018 Ethernet kontynuuje tendencję wiodącej usługi transmisji danych. Jest to kluczowa usługa sprzedawana dla klientów końcowych globalnych operatorów. Na rynku obserwowana jest tendencja odejścia od technologii SDH – operatorzy zamykają tę usługę, poprzez migrację na technologię Ethernet.

EXATEL jest jednym z wiodących dostawców usługi Ethernet pośród aktywnej konkurencji. EXATEL pozostaje jednym z ważniejszych partnerów na rynku hurtowym, gdzie coraz większe znaczenie ma posiadanie własnej infrastruktury do budynków biznesowych, centrów logistycznych lub produkcyjnych. Migracja na własną infrastrukturę oraz powiększanie bazy budynków umacnia pozycję EXATEL i zwiększa szanse na pozyskiwanie nowych kontraktów, jest również kluczowa pod względem marżowości.

Tranzyt Głosu

W 2018 roku działania EXATEL w obszarze hurtowej głosowej międzynarodowej współpracy międzyoperatorskiej skupiały się na rozbudowie portfela umów o połączeniu sieci z operatorami zagranicznymi (tj. połączeń z sieciami operatorów) z regionów, które są postrzegane jako wysokostawkowe, a co za tym idzie wysokoprzychodowe. To z kolei koreluje się pozytywnie z marżami generowanymi na ruchu telekomunikacyjnym o takich parametrach.

Z uwagi na tendencję spadkową stawek na rynku europejskim, w tym w UE - rynku tradycyjnie obsługiwanym przez EXATEL, stosowana jest strategia poszukiwania nowych, odległych rynków - zarówno w zakresie otwierania nowych międzyoperatorskich punktów styku jak i pozyskiwania ruchu na nowe kierunki geograficzne. Działania te pozwalają na odbudowywanie marż, które erodują na rynkach silnie regulowanych, w tym rynkach europejskich.

Efektom tych działań jest wzrost w ramach tranzytu międzynarodowego frakcji ruchu z takich lub do takich regionów jak Afryka, Azja, Bliski Wschód lub dawne kraje CIS. Konieczne stało się także zwiększenie bezpośredniej akcji sprzedażowej poprzez intensyfikację bezpośrednich kontaktów z operatorami hurtowymi z tych regionów. Stały monitoring rynku oraz operatywność EXATEL, który jest w stanie działać elastycznie na nowych rynkach powodują, iż możliwe jest znajdowanie nisz, zapewniających pozyskiwanie ruchu bez prowadzenia wyniszczających „wojen cenowych”. Duże znaczenie ma też stabilna sytuacja finansowa Spółki, która jest warunkiem zawierania umów z dużymi uczestnikami rynku telekomunikacyjnego.

1.2. Informacja o nabyciu akcji własnych

W roku 2018 Spółka nie nabywała akcji własnych.

1.3. Struktura organizacyjna Spółki

Schemat organizacyjny Spółki wg. stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, stanowi załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Spółka nie posiada oddziałów/zakładów produkcji podstawowej oraz oddziałów/wydziałów produkcji pomocniczej.

1.4. Sytuacja kadrowo-płacowa Spółki

1.4.1. Zatrudnienie średnioroczne i stan zatrudnienia na koniec roku w podziale na pracowników produkcyjnych i nieprodukcyjnych

Zatrudnienie w EXATEL na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 398 osób. Przeciętne średnioroczne zatrudnienie w Spółce w 2018 roku w podziale na etaty wynosiło 381,8 etatów. Wśród zatrudnionych w EXATEL dominują mężczyźni i stanowią ok. 70% ogółu zatrudnionych, natomiast kobiety stanowią ok. 30% zatrudnionych.

Średnia wieku w EXATEL wynosi 42 lata, a średni staż pracy na 31 grudnia 2018 roku wyniósł ok. 10 lat. Wyższe wykształcenie posiada ok. 80% ogółu pracowników EXATEL.

Spółka nie prowadzi działalności o charakterze produkcyjnym, tym samym nie posiada pracowników o takim charakterze.

1.4.2. Przedsięwzięcia z zakresu zmiany zatrudnienia i jego struktury

Na przestrzeni 2018 roku w Spółce dokonywano zmian organizacyjnych na poziomie struktury organizacyjnej Spółki jak i wewnątrz komórek organizacyjnych.

Zmianami zostały objęte wszystkie pionory wg. właściwości działania. Dokonane zmiany w szczególności miały na celu:

- reorganizację struktur dostosowując je do efektywnej realizacji nowych zadań,
- możliwość świadczenia nowych usług,
- zwiększenie efektywności działań handlowych,
- optymalizację kosztów,
- osiąganie korzyści ze zgrupowania w jednej komórce podobnych zadań realizowanych w kilku różnych obszarach,
- zwiększenie efektywności operacyjnej.

Zmiany organizacyjne przeprowadzane są w Spółce na bieżąco, w miarę pojawiających się potrzeb, zarówno Spółki i jak wymagań rynku.

1.4.3. System wynagrodzeń obowiązujący w Spółce

Pracownicy są wynagradzani na podstawie:

- Regulaminu Wynagradzania Pracowników EXATEL S.A.

Regulamin Wynagradzania Pracowników jest dokumentem regulującym zasady wynagradzania w Spółce (terminy wypłat, składniki wynagradzania oraz taryfikator na poszczególnych stanowiskach). Opisuje w szczególności zasady przyznawania składników wynagrodzenia (za pracę w godzinach nadliczbowych, porze nocnej i świątecznej) oraz zasady premiowania administratorów odpowiedzialnych za bezawaryjne funkcjonowanie sieci.

- Procedury systemu premiowego, prowizyjnego i oceny postawy pracowników EXATEL S.A.

Podstawową funkcją systemu jest ukierunkowanie działań w organizacji oraz skupienie wykorzystania zasobów na realizacji planowanych celów Spółki, tzw. Management by Objectives (MBO). Model ten polega na kaskadowaniu wspólnych, strategicznych celów Spółki na cele operacyjne nadawane wszystkim pracownikom od najwyższego do najniższego szczebla w strukturze organizacyjnej, a następnie na bieżącym monitorowaniu stopnia realizacji tych celów oraz ostatecznej ocenie ich wykonania i nagrodzeniu rezultatów. System zarządzania przez cele umożliwia więc realizację celów Spółki poprzez powiązanie ich z celami indywidualnymi pracowników, a funkcja motywacyjna systemu zwiększa zaangażowanie pracowników w realizację celów Spółki. System usprawnia również proces planowania krótko- i długookresowego poprzez uspołnienie działań całej organizacji, priorytetyzację zadań oraz bieżącą kontrolę stopnia realizacji celów operacyjnych i strategicznych Spółki.

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w 2018 roku wynosiło 9 058,87 PLN.

1.4.4. Istotne informacje mające wpływ na sytuację kadrowo-płacową

a) *Świadczenia na rzecz pracowników, szkolenia*

Główne wydatki szkoleniowe objęły dwa kluczowe obszary Spółki:

- obszar sprzedaży – rozwój kompetencji sprzedażowych i wypracowanie modelu sprzedaży, aktywna obsługa klienta,
- obszar techniki – rozwój kompetencji w zakresie technologii wykorzystywanych do świadczenia usług.

W 2018 roku został wypracowany Katalog elementów postawy, określający wymagane postawy i zachowania pracowników. Stał się on podstawą systemu oceny wzajemnej w modelu 360, którym od 1 lipca 2018 roku objęci są wszyscy pracownicy Spółki. Celem oceny jest dostarczanie pracownikom informacji zwrotnych na temat ich zachowań, wskazanie ewentualnych obszarów zmian w kulturze organizacyjnej, a także poprawa efektywności zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji.

b) *Zmiany warunków płacy*

W roku 2018 została zmieniona Procedura systemu premiowego, prowizyjnego i oceny postawy pracowników EXATEL S.A.

c) *Zwolnienia grupowe*

W 2018 roku w Spółce nie miały miejsca zwolnienia grupowe.

d) *Spory zbiorowe*

Spółka nie pozostaje w sporze zbiorowym.

e) *Rozwiązanie, zawieszenie, zawarcie zakładowego lub zbiorowego układu pracy*

W Spółce nie ma układu zbiorowego pracy.

1.5. Sytuacja majątkowa Spółki

a) Informacja o stanie majątku posiadanego przez Spółkę

Sieć EXATEL

W obszarze rzeczowych składników majątku trwałego na koniec 2018 roku Spółka posiadała prawie 4 700 własnych relacji światłowodowych, których łączna długość wynosi ponad 7 800 km. Dodatkowo na sieć EXATEL składało się około 12 700 km sieci (dzierżawa oraz aport) tj. łącznie ponad 20 000 km sieci światłowodowej.

Sieć EXATEL na koniec 2018 roku obejmowała ponad 730 aktywnych węzłów agregujących oraz ponad 2 700 węzłów klienckich na terenie całego kraju.

Budynek

Spółka jest właścicielem budynku biurowego przy ul. Perkuna 47 w Warszawie o powierzchni całkowitej 11 395 m².

Grunt

Działka, na której znajduje się budynek, zlokalizowana jest w Warszawie, w dzielnicy Praga-Południe przy ul. Perkuna, w pobliżu trasy szybkiego ruchu ul. Ostrobramskiej. Powierzchnia działki wynosi: 4 835 m². Działka jest w użytkowaniu wieczystym a właścicielem działki jest Skarb Państwa.

Flota samochodowa

Spółka jest właścicielem floty samochodowej w liczbie:

- 52 samochody osobowe,
- 2 samochody dostawcze.

b) Informacja dotycząca obiektów socjalno-bytowych

Spółka nie posiada osobnych obiektów socjalno-bytowych. Całokształt zaplecza socjalnego znajduje się w pomieszczeniach Spółki.

c) Zmiany w majątku Spółki w 2018 roku

Stan rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych na dzień 31.12.2018 roku wynosił 402 710,0 tys. PLN i wzrósł w porównaniu do stanu na koniec roku ubiegłego o 945,2 tys. PLN. Łącznie rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne stanowiły na koniec 2018 roku 68% aktywów ogółem.

W 2018 roku dokonano zbycia rzeczowych aktywów trwałych o wartości netto 229,5 tys. PLN, co stanowi 0,1% rzeczowych aktywów trwałych na koniec 2018 roku oraz zlikwidowano rzeczowe aktywa trwałe o wartości netto 1 386,3 tys. PLN (0,4% rzeczowych aktywów trwałych na koniec 2018 roku).

d) Informacja o majątku Spółki dzierżawionym innym podmiotom i o dzierżawie przez Spółkę majątku od innych podmiotów

- Sieć telekomunikacyjna

W 2018 roku EXATEL, na potrzeby funkcjonowania rozległej sieci telekomunikacyjnej, wynajmował w ponad 700 lokalizacjach łącznie ok. 8 700 m² powierzchni, na podstawie umów z ponad 200 podmiotami. Ponad połowę użytkowanej powierzchni firm trzecich (łącznie ok. 58%) Spółka wynajmowała od firm z sektora energetycznego, co wynika z wieloletniej współpracy z tym sektorem. Drugą istotną grupą podmiotów stanowiły firmy z sektora finansowego (głównie banki), od których Spółka wynajmowała łącznie ok. 16% wynajmowanej powierzchni.

- Najem powierzchni przy budynku Spółki

Grunt o powierzchni 1 500 m² stanowi własność m.st. Warszawy, położony jest w Warszawie w Dzielnicy Praga-Południe, przy ul. Jana Nowaka-Jeziorańskiego i przeznaczony jest na parking Spółki.

- Najem 140 m² powierzchni biurowej oraz 7 miejsc postojowych w Katowicach przy ul. Korfantego.

e) Informacja o uzyskaniu przez Spółkę zgody Walnego Zgromadzenia na rozporządzenie składnikami aktywów trwałych o znacznej wartości

Nie dotyczy.

1.6. Wielkość i struktura produkcji i sprzedaży Spółki

a) Polityka asortymentowa, stopień wykorzystania zdolności produkcyjnych, struktura wieku parku maszynowego i zmiany w tym zakresie, informacje o systemach jakości produkcji

Nie dotyczy.

- b) Rentowność brutto i netto liczona jako stosunek wyniku finansowego (brutto i netto) w danej grupie, do przychodów ze sprzedaży danej grupy wyrobów bez VAT, zgodnie z metodologią GUS, w roku sprawozdawczym i poprzednim

		Rok 2018	Rok 2017
Przychody ze sprzedaży	(w tys. PLN)	380 347,2	413 416,8
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	(w tys. PLN)	27 687,8	20 043,4
Zysk/(strata) brutto	(w tys. PLN)	-22 881,3	-24 788,3
Zysk/(strata) netto	(w tys. PLN)	-20 557,1	-20 606,1
Rentowność sprzedaży brutto	(w %)		
wynik brutto ze sprzedaży x 100% / przychody ze sprzedaży		7,3%	4,8%
Rentowność brutto	(w %)		
wynik brutto x 100% / przychody ze sprzedaży		-6,0%	-6,0%
Rentowność netto	(w %)		
wynik netto x 100% / przychody ze sprzedaży		-5,4%	-5,0%

Zysk brutto ze sprzedaży wzrósł w 2018 roku w porównaniu do roku ubiegłego o 7 644,3 tys. PLN, a rentowność sprzedaży brutto wzrosła z 4,8% do 7,3%.

Rentowność działalności Spółki w odniesieniu do wyniku brutto i netto była ujemna, a poziom wskaźników w 2018 roku był zbliżony do wskaźników z roku ubiegłego.

- 1.7. Znaczący wzrost niepieniężnych i rzeczowych aktywów trwałych, które wystąpiły w omawianym okresie, bądź są przewidywane w dalszych latach, wraz z podaniem źródeł ich finansowania (nakłady zakończone, w toku i rozpoczęte) oraz ich struktura rzeczowa, wynikająca ze strategii Spółki

W 2018 roku Spółka przekazała do użytkowania rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne o łącznej wartości 62 662,8 tys. PLN. Stan rzeczowych aktywów trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania na dzień 31.12.2018 roku wyniósł 31 826,8 tys. PLN.

W 2018 roku Spółka finansowała nakłady inwestycyjne z własnych środków.

- 1.8. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju technicznego

EXATEL w 2018 roku kontynuował program badawczo-rozwojowy, którego strategicznym celem jest stworzenie w perspektywie kilku lat innowacyjnych produktów i usług. Realizacja własnych projektów badawczo-rozwojowych docelowo ma przynieść dodatkowe oszczędności w ramach działalności Spółki, a także - poprzez komercjalizację wyników badań - przynieść dodatkowe przychody i rozwój na rynkach dotychczas będących poza zasięgiem.

W minionym roku Spółka rozpoczęła realizację dwóch projektów badawczo-rozwojowych w ramach programu europejskiego Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (POIR) oraz programu krajowego CyberSecIdent.

W ramach POIR w okresie 01.06.2018 – 31.05.2021, realizowany jest projekt „SDNbox, zakładający stworzenie wielofunkcyjnego rozwiązania telekomunikacyjnego, które jest definiowane programowo zgodnie z koncepcją SDN (Software Defined Networking)”. Celem jest stworzenie prototypu polskiej programowalnej platformy sprzętowej SDNbox do sieci telekomunikacyjnej. Realizacja projektu pozwoli wzmocnić pozycję EXATEL na rynku dostawców usług telekomunikacyjnych, a także przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa oferowanych usług poprzez wykorzystanie własnych urządzeń.

W ramach programu CyberSecIdent od maja 2018 roku realizowany jest 18-miesięczny projekt pt. „TAMA – skalowalne i wydajne rozwiązanie programistyczne chroniące sieci operatorskie przed atakami typu DDoS”, którego celem jest zaprojektowanie, przetestowanie i wdrożenie rozwiązania do ochrony łącz operatorskich przed atakami typu DDoS.

W 2018 roku został także zamknięty od strony finansowej projekt „Technologie dostępu radiowego 5G z wykorzystaniem infrastruktury sieci fotonicznych w obszarach o dużym zgęszczeniu użytkowników” (RAPID), który był realizowany przez EXATEL w ramach programu badawczo-rozwojowego Unii Europejskiej Horyzont 2020 w międzynarodowym konsorcjum. Projekt swój finał merytoryczny miał we wrześniu 2017 roku, kiedy z sukcesem przetestowano rozwiązanie oparte o technologię 5G.

Ponadto w 2018 roku Spółka była współtwórcą wniosku na projekt badawczo-rozwojowy dofinansowany z europejskich środków pomocowych w ramach programu COST (Europejski Program Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych). Głównym celem projektu jest stworzenie konsorcjum składającego się z grupy naukowców, organizacji pozarządowych i przemysłu w celu wspólnego opracowania sposobu wykorzystania Internetu rzeczy (IoT), jako taniego rozwiązania do masowego zastosowania w rozwiązywaniu problemów społecznych XXI wieku.

Spółka poprzez stworzenie zespołu specjalistów i ekspertów odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację projektów badawczo-rozwojowych, wzmocniła nowy kierunek działalności firmy, oparty o tworzenie autorskich innowacji produktowych i procesowych. Realizowane i przygotowywane projekty zakładają realne oszczędności i zwiększenie dochodów firmy w najbliższych latach.

1.9. Omówienie stopnia realizacji zleconych przez Walne Zgromadzenie konkretnych zadań do wykonania w Spółce

W 2018 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy nie zleciło konkretnych zadań do wykonania przez Spółkę.

1.10. Ochrona środowiska z uwzględnieniem sankcji i opłat grożących jednostce z tego tytułu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Spółka podlega obowiązkowi sprawozdawczemu oraz opłatom z tytułu korzystania ze środowiska w zakresie:

- nieszczelności w urządzeniach klimatyzacyjnych – ubytek czynnika,
- spalania paliw w silnikach spalinowych użytkowanych na potrzeby prowadzonej działalności tj. w samochodach służbowych,
- spalania energetycznego tj. paliwa używanego do rozruchów testowych i pracy agregatów prądotwórczych posiadanych przez Spółkę,
- opłaty za zgłoszenie urządzeń generujących pole elektromagnetyczne.

Spółka jako podmiot korzystający ze środowiska, realizuje poniższe zobowiązania:

- samodzielnie nalicza opłaty za korzystanie ze środowiska;
- przedkłada wykaz zawierający informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska i wysokości należnych opłat do właściwego organu tj. Centralnego Rejestru Operatorów, Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie - Departamentu Opłat Środowiskowych;
- wnosi należne opłaty.

1.11. Informacja o stanie ewentualnych roszczeń reprivatyzacyjnych zgłaszanych do majątku Spółki

Wobec Spółki nie są prowadzone roszczenia reprivatyzacyjne.

1.12. Informacja o realizacji programu strategicznego

EXATEL w 2018 roku realizował założone strategiczne kierunki rozwoju zgodnie z Planem Finansowym EXATEL S.A. na rok 2018, w zakresie: rozbudowy sieci, doskonałości operacyjnej, telekomunikacji, cyberbezpieczeństwa, świadczenia usług ICT, budowania silnej marki oraz w zakresie innowacyjnych prac badawczo-rozwojowych.

Działania operacyjne Spółki oparte były o rozwój produktów, działania marketingowe, podniesienie efektywności sprzedaży oraz efektywności kosztowej oraz ukierunkowane były na poprawę rentowności we wszystkich obszarach Spółki. Realizacja założonych kierunków pozwoliła na odwrócenie negatywnych tendencji w wynikach finansowych. Spółka w 2018 roku osiągnęła wyniki wyższe niż założone w Planie Finansowym na rok 2018.

2. Dane ekonomiczno-finansowe

2.1. Omówienie struktury kosztów Spółki

w tys. PLN	Rok 2018	Rok 2017	zmiana	% zmiana
Koszty w układzie rodzajowym				
Amortyzacja oraz odpisy aktualizujące	69 394,5	65 534,0	3 860,5	5,9%
Zużycie materiałów i energii	6 218,1	8 907,6	-2 689,6	-30,2%
Usługi obce	260 296,7	304 623,1	-44 326,4	-14,6%
Podatki i opłaty	7 074,1	6 438,7	635,4	9,9%
Koszty świadczeń pracowniczych	62 951,3	53 612,0	9 339,3	17,4%
Pozostałe koszty rodzajowe	4 100,2	3 560,7	539,4	15,1%
Koszty według rodzaju, razem	410 034,7	442 676,1	-32 641,4	-7,4%
Zmiana stanu produktów	(106,2)	179,2	(285,4)	-
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(4 528,4)	(4 406,4)	122,1	2,8%
Koszty sprzedaży	(13 752,5)	(13 068,8)	683,7	5,2%
Koszty ogólnego zarządu	(38 988,1)	(32 006,8)	6 981,3	21,8%
Koszt własny sprzedaży	352 659,4	393 373,3	-40 713,9	-10,3%

Amortyzacja

W wyniku dokonania w ostatnich latach znaczących inwestycji w rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej amortyzacja w 2018 roku uległa zwiększeniu w porównaniu do odpisów dokonanych w roku ubiegłym o 5,9%.

Zużycie materiałów i energii

Koszty materiałów i energii uległy zmniejszeniu w porównaniu do roku ubiegłego o 30,2%. Spadek ten wynika głównie ze specyfiki realizowanych w 2018 roku projektów integratorskich.

Usługi obce

Koszty usług obcych uległy znaczącemu zmniejszeniu w porównaniu do roku ubiegłego. Największą pozycją tych kosztów, odpowiadającą za ich spadek w porównaniu do roku 2017, są koszty rozliczeń międzyoperatorskich. Ich poziom jest bezpośrednio związany z poziomem przychodów z usług głosowych.

Na skutek prowadzonego programu optymalizacji kosztowej zmniejszeniu w porównaniu do roku ubiegłego, uległy również koszty dzierżawy infrastruktury telekomunikacyjnej.

Podatki i opłaty

Poziom kosztów podatków i opłat uległ podwyższeniu w porównaniu do roku ubiegłego. Wzrost ten wynikał głównie z utworzenia rezerwy na dopłaty do usługi powszechnej. Spadkowi uległy natomiast opłaty z tytułu pozwoleń radiowych.

Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych były wyższe niż w roku ubiegłym o 17,4%. Wzrost kosztów wynikał przede wszystkim z wdrożenia w 2018 roku zmodyfikowanego systemu premiowo-prowizyjnego oraz ze wzrostu zatrudnienia.

Pozostałe koszty rodzajowe

Pozostałe koszty rodzajowe wzrosły w porównaniu do roku ubiegłego o ok. 15,1%. Wzrost ten związany był głównie z podwyższeniem kosztów ubezpieczeń oraz kosztów działań marketingowych.

2.2. Omówienie pkt 2.9. i 2.10. Dodatkowych informacji i objaśnień, tj. wyszczególnienie poniesionych w ostatnim roku i planowanych na następny rok nakładów na niefinansowe aktywa trwałe i na ochronę środowiska, a także omówienie kwot i charakteru poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Nie dotyczy.

2.3. Omówienie poręczeń i gwarancji udzielonych przez Spółkę

Nie dotyczy.

2.4. Wykaz głównych należności Spółki

Należności z tytułu dostaw i usług ogółem na dzień 31.12.2018 roku wynosiły 66 454,7 tys. PLN.

Okres przeterminowania	Kwota w tys. PLN	Udział %
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	2 781,3	27%
Należności przeterminowane powyżej 3 do 6 miesięcy	114,2	1%
Należności przeterminowane powyżej 6 do 12 miesięcy	886,1	9%
Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy	6 360,7	63%
RAZEM	10 142,3	100%

Udział należności spornych i w należnościach ogółem	2 071,9	3%
Należności ogółem	66 454,7	100%

2.5. Zobowiązania Spółki ogółem

- a) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ogółem na dzień 31.12.2018 roku wynosiły 46 287,1 tys. PLN,

- b) Spółka na dzień 31.12.2018 roku nie posiadała zobowiązań przeterminowanych wobec budżetu.

2.6. Korzystanie z kredytów bankowych przez Spółkę

Spółka w 2018 roku finansowała działalność z własnych środków i nie korzystała z kredytów bankowych.

2.7. Zestawienie kwotowe i podmiotowe

- a) Przekazanych przez Spółkę darowizn lub zawarcia innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego

W roku 2018 Spółka nie przekazywała darowizn i nie zawierała umów o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów.

- b) Dokonanych przez Spółkę zwolnień z długu lub zawarcie innej umowy o podobnym skutku o wartości i przekraczającej 50 000 złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, wraz z określeniem beneficjentów pomocy i informacją, czy organ nadzoru wyrażał zgodę na takie działania

Spółka w 2018 roku dokonała polubownych rozliczeń kar umownych o wartościach przekraczających 50 000 złotych wobec dwóch podmiotów poprzez kompensatę świadczonych usług, na podstawie wydanych zgód Rady Nadzorczej EXATEL, wyrażonych w uchwałach. Oba przypadki miały charakter rozliczenia w postaci świadczenia przyszłych usług na rzecz EXATEL i nie obejmowały zwolnienia z długu.

- c) Wydatków reprezentacyjnych, a także na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem

Wydatki reprezentacyjne

W roku 2018 na wydatki związane z reprezentacją została poniesiona kwota 300 142,69 PLN. W ramach powyższej pozycji zawarte zostały koszty ponoszone w zakresie bieżących działań biznesowych Spółki, w szczególności obejmujących działania obszaru sprzedażowego.

Wydatki za usługi prawne oraz wydatki na usługi doradztwa związane z zarządzaniem

W 2018 roku wydatki na zewnętrzne usługi prawne i doradcze wyniosły ogółem 381 612,54 PLN. Powyższa kwota uwzględnia faktyczne poniesione koszty związane ze

świadczonymi zewnętrznymi usługami prawnymi i doradczymi, obejmującymi w szczególności obsługę prawną, konsultacje, opinie prawne, ekspertyzy oraz zastępstwa procesowe.

Wydatki na usługi marketingowe, w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej

W roku 2018 wydatki na usługi marketingowe, w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej w EXATEL wyniosły 1 804 110,69 PLN.

W 2018 roku działania marketingowe i promocyjne EXATEL skupiały się przede wszystkim na:

- wdrożeniu nowych kierunków strategii biznesowej i nowych kierunków strategii komunikacyjnej, których jednym z elementów był przeprowadzony w czerwcu 2018 roku proces zmiany identyfikacji wizualnej firmy,
- wdrożeniu narzędzi umożliwiających mierzenie efektywności podejmowanych działań marketingowych, ich planowanie oraz rozliczanie,
- rozwoju nowych form dotarcia handlowego i marketingowego,
- promocji czterech najważniejszych filarów działalności firmy tj. telekomunikacji, cyberbezpieczeństwa, usługi integratorskich oraz innowacyjności.

Wszystkie wyżej wymienione działania prowadzone były w oparciu o przygotowane założenia, plany i harmonogramy działań oraz w ramach zaplanowanego i przyjętego budżetu na rok 2018.

2.8. Omówienie instrumentów finansowych

- a) Ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest Spółka
- b) Przyjętych przez Spółkę celów i metod zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń

Sposoby zarządzania ryzykiem finansowym i rynkowym w postaci:

- Ryzyka stopy procentowej,
- Ryzyka walutowego,
- Ryzyka cenowego,
- Ryzyka kredytowego,
- Ryzyka płynności,

zostały opisane w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego w nocy 25.

2.9. Wyszczególnienie pomocy finansowej, łącznie z gwarancjami, otrzymanej od Skarbu Państwa oraz zobowiązań podjętych przez Skarb Państwa w imieniu Spółki

Spółka otrzymuje dofinansowania z funduszy UE oraz funduszy krajowych w ramach realizacji dwóch prowadzonych projektów badawczo-rozwojowych.

Projekt SDNbox

Celem projektu jest stworzenie w ciągu trzech lat prototypu polskiej programowalnej platformy sprzętowej SDNbox do sieci telekomunikacyjnej.

EXATEL wraz z polską firmą Enamor International Sp. z o.o., otrzymał dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na realizację projektu badawczo-rozwojowego SDNbox – umowa o dofinansowanie została podpisana w dniu 27 sierpnia 2018 roku.

Stworzenie własnego urządzenia pozwoli Spółce osiągnąć następujące długofalowe cele rynkowe:

- wprowadzenie nowych produktów do portfolio usługowego w domenie transmisji danych,
- poprawę efektywności kosztowej usług telekomunikacyjnych świadczonych przez EXATEL, która przełoży się na lepszą konkurencyjność na rynku operatorów telekomunikacyjnych,
- rozwój rynku dostawców komponentów urządzeń oraz rozwiązań programowych dla SDNbox,
- wprowadzenie urządzenia do obrotu rynkowego,
- aktywizację środowiska konstruktorów urządzeń i sieci telekomunikacyjnych,
- tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwie oraz jednostkach współpracujących, w ramach efektu dyfuzji zewnętrznej.

Projekt SDNbox będzie realizowany z wykorzystaniem podejścia SDN (Software Defined Networking). Gotowy produkt ma powstać po 36 miesiącach pracy. W tym czasie urządzenie zostanie przetestowane w praktyce.

Okres realizacji projektu:

- 36 miesięcy (czerwiec 2018 roku – maj 2021 roku).

Budżet:

- Wartość Projektu dla EXATEL: 11 940 582,35 PLN;
- łączne dofinansowanie: 7 619 894,79 PLN, z czego:
 - dofinansowanie z funduszy UE i NCBR: 6 095 915,83 PLN;
 - dofinansowanie z funduszy krajowych (NCBR): 1 523 978,96 PLN.

Stan budżetu:

- Otrzymana łączna kwota dofinansowania w 2018 roku: 1 321 632,45 PLN, z czego:
 - z funduszy UE: 1 057 305,96 PLN;
 - z funduszy krajowych (NCBR): 264 326,49 PLN.

Projekt TAMA

Celem projektu jest budowa autorskiego rozwiązania przeciwdziałającego atakom typu DDoS (ang. Distributed Denial of Service) w sieciach operatorskich i jego wdrożenie w EXATEL. EXATEL (Lider projektu) oraz Politechnika Warszawska (Konsorcjant) otrzymały w 2018 roku dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na projekt TAMA w ramach programu CyberSecIdent – umowa o finansowanie została podpisana w dniu 30 maja 2018 roku. Projekt dotyczy budowy autorskiego rozwiązania przeciwdziałającego atakom typu DDoS w sieciach operatorskich.

Wprowadzenie nowego rozwiązania pozwoli na wzrost konkurencyjności Spółki poprzez rozszerzenie portfolio usług, wzrost przychodów w wyniku sprzedaży nowych/rozszerzonych usług i minimalizację kosztów działalności, dzięki ograniczeniu użycia rozwiązań firm zewnętrznych. Istotnym celem projektu jest częściowe uniezależnienie się od rozwiązań zagranicznych i rozwój innowacyjności Spółki dzięki współpracy z jednostką naukową.

Okres realizacji projektu:

- 18 miesięcy (maj 2018 roku – październik 2019 roku).

Budżet:

- Wartość Projektu dla EXATEL: 4 670 570 PLN;
- Dofinansowanie NCBR (fundusze krajowe): 2 963 446 PLN.

Stan budżetu:

- Otrzymana od NCBR kwota dofinansowania w 2018 roku: 1 579 438,74 PLN.

2.10. Zestawienie istotnych transakcji pomiędzy Spółką a podmiotami powiązanymi

Spółka dokonuje transakcji z jednostkami powiązanymi w oparciu o ceny rynkowe. Do jednostek powiązanych EXATEL zalicza spółkę zależną ENERGO-TEL S.A. oraz spółki z udziałem Skarbu Państwa. Łączna wartość transakcji z jednostkami powiązanymi została przedstawiona w poniższej tabeli.

w tys. PLN	Jednostki powiązane	Jednostki niepowiązane	Razem
Przychody ze sprzedaży	20 291,1	360 056,0	380 347,2
Pozostałe przychody operacyjne	13,7	6 617,1	6 630,8
Przychody finansowe	1,3	1 696,6	1 698,0
Koszty działalności operacyjnej	22 109,6	387 925,1	410 034,7
Pozostałe koszty operacyjne	0,0	5 703,5	5 703,5
Koszty finansowe	417,6	36,2	453,8

2.11. Przedstawienie stopnia realizacji wyznaczonych do osiągnięcia przez Spółkę wyników ekonomiczno-finansowych oraz w przypadku ich niewykonania podanie przyczyn takiego stanu oraz dalszych zamierzeń w tym zakresie

w tys. PLN	Plan 2018	Wykonanie 2018	Odchylenie
Przychody	401 109,2	380 347,2	-20 762,0
Koszty	430 299,2	405 400,1	-24 899,1
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	-30 692,1	-24 125,5	6 566,6
Zysk/(strata) netto	-30 219,2	-20 557,1	9 662,1
EBITDA	39 578,0	45 269,0	5 691,0

Spółka w 2018 roku osiągnęła wyniki wyższe niż założone w Planie Finansowym na ten rok. Wynik z działalności operacyjnej oraz wynik netto były ujemne, ale wykazały poprawę zarówno w porównaniu do roku ubiegłego, jak również do wielkości zakładanych w Planie Finansowym. EBITDA osiągnięta w 2018 roku była wyższa niż w roku ubiegłym o prawie 15% oraz wyższa niż planowana o ponad 14%. Osiągnięcie lepszych wyników było możliwe głównie dzięki dynamizacji sprzedaży w obszarach transmisji danych, dzierżawy łączy oraz bezpieczeństwa. W obszarze usług głosowych w 2018 roku nastąpił znaczący spadek przychodów, który jednak w niewielkim stopniu odbił się negatywnie na osiągniętych przez Spółkę wynikach.

2.12. Kluczowe finansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Spółki

	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2016
Rentowność sprzedaży netto ROS (w %)			
wynik finansowy netto x 100% / przychody netto	-5,4%	-5,0%	-6,4%
Rentowność kapitału własnego ROE (w %)			
wynik finansowy netto x 100% / (kapitał własny - wynik finansowy netto)	-4,1%	-3,9%	-4,4%
Stopa zadłużenia (w %)			
zobowiązania razem x 100% / aktywa	18,1%	18,1%	15,6%
Wskaźnik płynności			
aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	180,8%	207,4%	263,3%

Wskaźniki rentowności sprzedaży netto oraz kapitału własnego w 2018 roku były ujemne i zbliżone do wskaźników za rok ubiegły.

Wskaźnik płynności bieżącej utrzymał się na stosunkowo wysokim poziomie, a stopa zadłużenia na koniec 2018 roku wyniosła 18,1%. Poziom wskaźników świadczy o bezpiecznej kondycji finansowej Spółki oraz o możliwościach finansowania rozwoju Spółki z własnych środków.

2.13. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Spółki oraz informacja dotycząca zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego

Nie wystąpiły.

2.14. Syntetyczna analiza ekonomiczno-finansowej podmiotów, w których Spółka posiada akcje/udziały wykazywane jako inwestycje długoterminowe aktywów

EXATEL posiada 100% akcji spółki ENERGO-TEL S.A., która świadczy usługi dla EXATEL w zakresie utrzymania sieci, podłączania klientów w całej Polsce oraz prowadzenia inwestycji liniowych oraz prowadzi działalność na rzecz innych podmiotów. Na dzień 31.12.2018 roku wartość akcji ENERGO-TEL w księgach EXATEL wynosiła 2 903,30 tys. i pozostała na niezmienionym poziomie w stosunku do roku poprzedniego. Spółka ENERGO-TEL generuje dodatnie wyniki i jest w dobrej kondycji finansowej.

2.15. Wykaz podmiotów, w których Spółka posiada pośrednio przynajmniej 10% głosów na WZ/ZW

Na dzień 31 grudnia 2018 roku EXATEL posiadał następujący udział procentowy głosów na Walnych Zgromadzeniach i Zgromadzeniach Wspólników:

Spółka ENERGO-TEL S.A.

ENERGO-TEL S.A. jako spółka zależna wchodząca w skład Grupy Kapitałowej EXATEL, w której EXATEL posiada 100% głosów, prowadzi zarobkową działalność gospodarczą, usługową i handlową na rachunek własny i w pośrednictwie. Posiada 20 zespołów terenowych w 16 miastach na terenie całego kraju i zatrudnia ponad 110 pracowników. ENERGO-TEL jako spółka zależna jest istotnym podmiotem w działalności EXATEL z uwagi na wieloletnie doświadczenie w zarządzaniu siecią EXATEL, zintegrowane systemy oraz procedury działań przy realizacji inwestycji i usuwaniu awarii. Struktura rozproszona na terenie całego kraju pozwala na skuteczne realizowanie zadań związanych zarówno z usuwaniem awarii i utrzymaniem sieci, jak i z realizacją nowych usług dla klientów EXATEL.

Zakres działalności obejmuje:

- budowę i eksploatację sieci światłowodowej w całej Polsce,
- budowę i eksploatację sieci radiowej i radioliniowej,
- utrzymanie i serwis węzłów łączności wraz z urządzeniami telekomunikacyjnymi,
- projektowanie i instalację sieci wewnątrzbudynkowych wraz z instalacją urządzeń,
- wykonywanie pomiarów telekomunikacyjnych przy użyciu nowoczesnego sprzętu pomiarowego.

Spółka QBiTT Sp. z o.o.

QBiTT Sp. z o.o. została związana w dniu 5 września 2017 roku przez EXATEL oraz Polską Grupę Zbrojeniową S.A. i na dzień 31 grudnia 2018 roku, EXATEL posiadał 40% głosów. W dniu 10 stycznia 2019 roku EXATEL dokonał sprzedaży 40% udziałów należących do Spółki i tym samym nie posiada już żadnych udziałów w QBiTT Sp. z o.o.

2.16. Nakłady inwestycyjne

a) Inwestycje w wartości niematerialne

W roku 2018 Spółka dokonała inwestycji w wartości niematerialne w kwocie 7 106,00 tys. PLN. Inwestycje dotyczyły m.in. systemów korporacyjnych w tym realizacji IV etapu systemu CRM, obejmującego wdrożenie udogodnień w procesie sprzedażowym i po-sprzedażowym tj. automatyzacja zleceń oraz zakupu licencji pod projekty.

b) Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe

Modernizacja sieci szkieletowej IP/MPLS

W ramach zadań infrastrukturalnych i w powiązaniu z projektami komercyjnymi w istotnym stopniu rozbudowano sieć szkieletową IP/MPLS CISCO pod kątem ilościowym (ponad 100 nowych routerów), pojemnościowym (nowe sekcje Nx10G i 100G) oraz geograficznym (nowe lokalizacje).

Modernizacja sieci Carrier Ethernet

W ramach projektów infrastrukturalnych i komercyjnych przeprowadzono szereg zadań inwestycyjnych w sieci Carrier Ethernet mających na celu ekspansję geograficzną, poprawę niezawodności i zwiększenie dostępnych zasobów.

Rozbudowa i modernizacja sieci DWDM

W 2018 roku zrealizowano szereg inwestycji w sieci DWDM mających na celu ekspansję geograficzną na nowe obszary oraz zwiększenie niezawodności i elastyczności sieci. Z kluczowych zadań można wymienić zabezpieczenie transmisji z Polski do Frankfurtu. Oprócz tego rozbudowano sieć międzymiastową i metropolitalną.

Rozbudowa i optymalizacja sieci FO

W ciągu całego roku 2018 trwały intensywne prace związane z rozbudową sieci dostępowej FO na terenach miast oraz optymalizacją obecnych kosztów i zwiększeniu zasobów sprzedażowych w ramach zadań infrastrukturalnych. Oprócz budowy nowych kabli światłowodowych w 2018 roku sfinalizowano kilka projektów polegających na odkupieniu całych kabli światłowodowych lub zakupie jednej pary włókien w wybranej relacji od podmiotów trzecich.

Budowa i rozbudowa punktów styku z innymi operatorami i dostawcami treści oraz optymalizacja ruchu internetowego w sieci IP/MPLS (traffic engineering)

Prowadzone w 2018 roku prace optymalizacyjne w sieci IP/MPLS powiązane były z budową nowych punktów styku. Dzięki temu znaczna część ruchu internetowego została zdjęta z płatnych punktów styku klasy Tier1, poprawiając efektywność kosztową po stronie EXATEL

oraz jakość i atrakcyjność dostępnych zasobów internetowych dla klientów EXATEL (mniejsze opóźnienia, większa niezawodność, niższy koszt).

Poprawa efektywności kosztowej sieci

W 2018 roku uruchomiono ponad 230 inicjatyw mających na celu obniżenie kosztów dzierżawy infrastruktury telekomunikacyjnej wykorzystywanej na potrzeby sieci szkieletowej i dostępowej oraz bezpośredniej realizacji usług komercyjnych. Większość z tych inicjatyw powiązana była z budową nowych przyłączy światłowodowych i instalacją urządzeń aktywnych.

Projekty klienckie

W 2018 roku EXATEL zrealizował ponad 600 inwestycji światłowodowych, co oznacza prawie dwukrotny wzrost ich ilości w porównaniu do 2017 roku. Zrealizowano ponad 2000 usług klienckich, a wykonanie budżetu nakładów klienckich zakończyło się w 2018 roku na poziomie 46 mln PLN. W 2018 roku utrzymano również trend wzrostowy rozwoju sieci – w wyniku rozbudowy oraz przejęć, sieć uległa rozszerzeniu o ponad 800 km (z czego niecałe 700 km zostało przejęte na majątek Spółki do końca grudnia 2018 roku).

3. Przewidywane kierunki rozwoju Spółki

3.1. Przedstawienie kierunków rozwoju ze wskazaniem zagrożeń i ryzyka, jakie mogą wystąpić w Spółce

Zakup 100% akcji EXATEL przez Skarb Państwa otworzył nowe możliwości rozwoju usług Spółki w sektorze publicznym oraz wśród innych spółek Skarbu Państwa (szczególnie w obszarach energetycznym, finansowym, obronnym, transportowym). Jednocześnie Spółka zamierza umacniać swoją obecność w sektorze komercyjnym oraz działalność na rynku międzynarodowym.

Dzięki umowom podpisanym w 2018 roku, Spółka w 2019 roku będzie realizować dalsze projekty inwestycyjne w obszarze sieci dostępowej oraz w zakresie rozwoju nowych produktów związanych m.in. z łącznością satelitarną i projektami badawczo-rozwojowymi. Pozwoli to na rozszerzenie katalogu oferowanych produktów i usług, a co za tym idzie zwiększenie przychodów Spółki.

W celu osiągnięcia wskaźników efektywności i realizacji obranych kierunków strategicznych, priorytetami dla obszaru produktowego w 2019 roku jest zwiększenie szybkości realizowanych wdrożeń i celne reagowanie na rzeczywiste potrzeby klientów. Główne działania związane z rozwojem produktów nadal będą koncentrować się na obszarze cyberbezpieczeństwa. Jednocześnie ważne dla obszaru produktowego jest rozwijanie kompetencji integratorskich, w tym lepsze wykorzystanie możliwości, jakie dają partnerstwa z producentami i dystrybutorami oraz rozwój nowych funkcjonalności w ramach już oferowanych usług transmisyjnych i głosowych.

Cyberbezpieczeństwo

Celem rozwoju usług bezpieczeństwa cybernetycznego jest zbudowanie specjalizacji w tym obszarze oraz posiadanie oferty, która będzie realną odpowiedzią dla rosnących i ciągle zmieniających się wymagań rynku. Dodatkowo ważnym obszarem jest również optymalizacja systemowa, funkcjonalna i finansowa portfolio obecnie posiadanych usług.

Działania związane z rozwojem produktu będą koncentrowały się na zaoferowaniu rozwiązań, które w jeszcze większym stopniu dadzą gwarancję kompleksowego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem całości infrastruktury i szybszej identyfikacji zaawansowanych cyberataków. Przykładem takich rozwiązań są planowane usługi oparte o bezpieczny monitoring sieci czy usługa ochrony stacji roboczych i urządzeń mobilnych oraz wykorzystanie rozwiązania TAMA (obszar badań i rozwoju) do komercyjnego wykorzystania w usłudze ochrony przed atakami DDoS.

W ramach działań związanych z rozwojem oferty cyberbezpieczeństwa EXATEL w kolejnych latach planuje:

- optymalizacje procesowe i finansowe już posiadanych usług oraz jeszcze szersze ich promowanie i uświadamianie rynku cyberbezpieczeństwa o zagrożeniach i priorytetach;
- poszerzenie funkcjonalne i optymalizację finansową usługi ochrony przed atakami DDoS, tak aby móc zapewnić ochronę na poziomie co najmniej 100Gbps wykorzystując przy tym autorski produkt klasy operatorskiej TAMA;
- rozwój usług związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa infrastruktury OT (automatyki przemysłowej). Jest to nowy obszar dla EXATEL, ale bardzo ważny z punktu widzenia projektów z obszaru utilities, charakteryzujący się dużym potencjałem oraz posiadający zdolność integracji z główną usługą SOC;
- wdrożenie rozwiązania typu bezpieczny monitoring sieci, które wykorzystuje informacje pochodzące z urządzeń sieciowych oraz sieci operatora telekomunikacyjnego, umożliwiające obserwację infrastruktury klienta przy zachowaniu relatywnie niskich kosztów uruchomienia implementacji;
- działania mające na celu poszerzenie możliwości i skali działania w obszarze audytów, testów penetracyjnych i tworzenia strategii rozwoju cyberbezpieczeństwa u klientów. Usługi te najczęściej są początkiem współpracy z klientem w obszarze cyberbezpieczeństwa;
- rozwój wewnętrznych kompetencji technicznych, które pozwolą w jeszcze większym stopniu odpowiedzieć na problemy klientów;
- dynamiczne budowanie indywidualnych ofert o kampaniach sprzedażowych w odpowiedzi na regulacje ustawowe (np. Dyrektywa NIS).

Obok działań związanych bezpośrednio z rozwojem produktów, równie ważne dla wzrostu sprzedaży rozwiązań są działania mające na celu umocnienie pozycji EXATEL jako eksperta na rynku poprzez zaprezentowanie zrealizowanych projektów klienckich, kompetencji oraz współpracę ze strategicznymi partnerami technologicznymi.

Działania w obszarze transmisji danych

Istotna dla tej grupy usług jest stała modernizacja sieci w celu skracania czasu dostarczania i rekonfiguracji usług, utrzymania wysokiej jakości oraz możliwości zaoferowania usług spersonalizowanych, zgodnie z wymaganiami klienta.

Najważniejsze działania związane z rozwojem produktów w obszarze telekomunikacyjnym w 2019 roku obejmą:

- Rozwój oferty transmisji danych.

Celem jest poszerzenie oferty dla segmentu operatorów zagranicznych i krajowych. W ramach projektu kontynuowane będą prace nad usługami transmisji danych, które pozwolą na rozszerzanie zasięgu usług i polepszaniu parametrów SLA.

- Budowanie ofert łączonych – pakietyzacja usług.

W ramach projektu zaplanowane są prace nad przygotowaniem pakietów obejmujących różne komplementarne usługi z oferty EXATEL. Pakiety usługowe powinny zapewnić wartość dodaną zarówno w obszarze funkcjonalnym, jak i wpłynąć na obniżenie kosztów.

- Przygotowanie do świadczenia usług w architekturze Software Defined Network (SDN). Projekt ma na celu przygotowanie sieci i oferty usług inteligentnych opartych na idei sieci SD-WAN. Pozwoli to na opracowanie elastycznej oferty usługowej i na dostosowanie mechanizmów obsługi ruchu sieciowego do dynamicznych zmian, łącznie z automatyzacją jej zarządzania.

- Optymalizacja kosztów świadczenia usług transmisji danych i zasobów Internetu. Świadczenie usług na najwyższym poziomie wymaga ciągłej rozbudowy infrastruktury i w konsekwencji wiąże się ze znacznymi inwestycjami. Działania te będą obejmowały różne inicjatywy i będą realizowane w sposób ciągły.

Rozwój sieci własnej

Rozbudowa sieci szkieletowej EXATEL to jeden z ważniejszych obszarów, który pozytywnie wpłynie na możliwości sprzedażowe Spółki.

Odpowiednio skalkulowana, doinwestowana i przemyślana architektura sieci pozwoli między innymi na:

- poprawę konkurencyjności firmy na rynku,
- optymalizację kosztów utrzymania całej infrastruktury,
- niższe koszty i krótszy czas realizacji nowych usług,
- szanse na nowe projekty, szczególnie dla administracji publicznej i operatorów mobilnych.

Badania i Rozwój

Strategicznym celem realizowanego w Spółce programu badawczo-rozwojowego jest stworzenie w perspektywie kilku lat innowacyjnych produktów i usług, a poprzez komercjalizację wyników badań, uzyskanie dodatkowych przychodów i rozwój na rynkach.

W 2019 roku Spółka EXATEL zamierza kontynuować realizację projektu badawczo-rozwojowego SDNbox, a także w październiku 2019 roku planuje zakończyć projekt TAMA.

Kompleksowa i przemyślana realizacja własnych projektów badawczo-rozwojowych docelowo ma przynieść dodatkowe oszczędności w ramach codziennej działalności Spółki. Nie bez znaczenia jest także rozwój kompetencji pracowników realizujących prace badawczo-rozwojowe i możliwość pozyskania do projektów nowych pracowników o wysokich kompetencjach.

Cyfrowa transformacja EXATEL

Wśród działań EXATEL zmierzających do zwiększenia doskonałości operacyjnej Spółki, wynikającej głównie z potrzeby usprawnienia procesów wewnętrznych i optymalizacji kosztów finansowych i ludzkich pochłanianych przez procesy back-office, są podjęte działania

w zakresie wdrożenia zintegrowanego rozwiązania typu ERP, centralnego rozwiązania wspomagającego bieżącą działalność operacyjną EXATEL.

Konsekwentne zwiększanie doskonałości operacyjnej Spółki pozwoli na:

- usprawnienie funkcjonowania organizacji,
- wyższy standard obsługi klienta,
- większą elastyczność w działaniu, co pozwoli na szybkie dostarczanie unikalnych usług,
- skrócenie time-to-market produktów rozwijanych w ramach działalności badawczo-rozwojowej.

W ramach działań w tym obszarze przewiduje się digitalizację procesów back-office na przestrzeni trzech lat. Wdrożenie centralnego narzędzia wspierającego działalność operacyjną Spółki oraz jego integracja z innymi istotnymi systemami obsługującymi obszar sprzedaży takimi jak CRM, równoległe rozwijany, pozwoli na optymalizację procesów nowoczesnej obsługi sprzedaży i obsługi klienta, tym samym wzrost konkurencyjności i szans sprzedażowych.

Zagrożenia i ryzyka, jakie mogą wystąpić w Spółce

Na działalność EXATEL i jej przyszłe wyniki finansowe mogą mieć wpływ poniższe, zidentyfikowane czynniki ryzyka:

Rodzaj czynników ryzyka	Kluczowe czynniki ryzyka
ryzyka rynkowe i przychodowe	• Stała, silna presja cenowa w segmentach usług świadczonych przez Spółkę, wymuszona przez agresywną politykę cenową innych operatorów. • Wzrost stawek za zakańczanie połączeń – w wyniku zmiany warunków rozliczeń możliwy jest zarówno wzrost kosztów EXATEL, jak również utrata ruchu hurtowego za pośrednictwem sieci EXATEL. • Konkurencja ze strony operatorów linii światłowodowych zbudowanych dzięki dotacjom budżetowym, takim jak regionalne sieci szerokopasmowe oraz właściciele infrastruktury telekomunikacyjnej, dla których telekomunikacja nie jest głównym źródłem przychodu związanych m.in. z branżą energetyczną, kolejową, przesyłu surowców. • Nałożenie przez regulatora obowiązku dostępu telekomunikacyjnego dzierżawienia włókien innym operatorom na warunkach określonych przez UKE, co - dzięki skorzystaniu z łączy Spółki - może bezpośrednio przełożyć się na liczbę złożonych przez nich ofert konkurencyjnych wobec EXATEL. • Konsekwencje dokonywanej w ostatnich latach konsolidacji rynku i przejmowania firm z branży

	telekomunikacyjnej przez inne podmioty, czego rezultatem może być dalszy spadek marż oraz ograniczenie zapotrzebowania na dzierżawę łączy.
ryzyka operacyjno-kadrowe	• Trudności w pozyskaniu i utrzymaniu pracowników ze względu na stałą presję związaną ze wzrostem wynagrodzeń na rynku pracy w sektorze ICT. • Opóźnienie w procesie cyfrowej transformacji EXATEL.
ryzyka regulacyjno-prawne	• Konieczność dostosowania się do wymogów Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. • Zmiana strategii cyberbezpieczeństwa Państwa, co wpływa na kierunki strategiczne Spółki jako organizacji wyspecjalizowanej w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. • Zmiany w zakresie polityki państwa w obszarze finansowania prac badawczo-rozwojowych oraz trudności z pozyskaniem środków na projekty badawczo-rozwojowe ze względu na ich zbyt małą pulę przeznaczoną dla podmiotów z województwa mazowieckiego. • Możliwe naruszenia przepisów ochrony danych osobowych i związane z tym kary finansowe. • Planowane wprowadzenie regulacji obniżającej poziom stawek na rynku zakańczania połączeń (FTR). • Inne zmiany prawno-regulacyjne.
ryzyka techniczne i technologiczne	• Nasilające się w całej cyberprzestrzeni ataki hakerskie, szczególnie na infrastrukturę krytyczną, m.in. w obszarze finansów, energetyki, telekomunikacji, e-commerce wymagające zwiększenia nakładów przez Spółkę na zabezpieczanie infrastruktury i usług świadczonych klientom. • Kosztowne i pracochłonne dostosowanie procedur, procesów i systemów informatycznych do nowych technologii i metodyk wykonywania zadań. • Procesy geopolityczne mogące powodować problemy z dostępem do rozwiązań wybranych dostawców. • Trudna współpraca z sektorem energetycznym może spowodować utratę ważnych relacji w sieci światłowodowej Spółki. • Intensywny rozwój sieci światłowodowych w dostępie abonenckim w Polsce jak i w Europie może spowodować problemy z dostępem do podwykonawców budujących

	sieci światłowodowe oraz może zwiększyć koszty budowy sieci.

Zarząd EXATEL na bieżąco monitoruje ryzyka wynikające z otoczenia rynkowego i wewnętrznych procesów w Spółce oraz podejmuje stosowne działania pozwalające na minimalizację ich negatywnego wpływu na sytuację ekonomiczną Spółki.

3.2. Opis możliwości rozwoju przewidywanej sytuacji finansowej, w tym bilans i rachunek zysków i strat w 2019 roku

W 2019 roku EXATEL planuje dalszą poprawę wyników. Podstawowym celem w ujęciu finansowym jest dalszy wzrost EBITDA oraz odwrócenie wieloletniego negatywnego trendu wyniku finansowego. Zgodnie z Planem Finansowym Spółki na 2019 rok, EBITDA wzrośnie do 57,7 mln PLN, a strata netto ulegnie zmniejszeniu o ponad 8 mln PLN w porównaniu do roku 2018. Poprawa wyników została zaplanowana w oparciu o założenia dynamizacji sprzedaży i rozwoju oferty produktowej Spółki oraz stałe podnoszenie efektywności kosztowej. W 2019 roku EXATEL w dalszym ciągu będzie koncentrował swoje działania inwestycyjne na rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej. Planuje również kontynuację projektów innowacyjnych zwiększających potencjał Spółki.

3.3. Strategia Spółki na najbliższe lata

EXATEL jako Spółka Skarbu Państwa wpisuje się w budowę cybersuwerenności Polski w dwóch obszarach. Jako podmiot gospodarczy poprzez świadczenie usług ICT i cyberbezpieczeństwa dla szerokiego grona klientów biznesowych w kraju i zagranicą, przyczynia się do rozwoju polskiego sektora ICT jako gałęzi krajowej gospodarki. Natomiast jako firma telekomunikacyjna działająca na rzecz sektora publicznego, a w szczególności na rzecz obronności i bezpieczeństwa wewnętrznego kraju, EXATEL jest istotnym elementem systemu infrastruktury krytycznej Państwa. EXATEL jako firma działająca na krajowym oraz międzynarodowym rynku i uczestnik globalnego wyścigu technologicznego, wpisuje się w rozwój polskiej gospodarki cyfrowej. Jako należący do Skarbu Państwa zaufany partner świadczący usługi łączności i cyberbezpieczeństwa dla sektora publicznego, EXATEL jest kluczowym aktywem zapewniającym Państwu realne narzędzia samodzielnej obecności w cyberprzestrzeni.

EXATEL zamierza kontynuować politykę rozwoju Spółki w czterech kluczowych dziedzinach:

- telekomunikacji,
- cyberbezpieczeństwa,
- świadczenia usług ICT,
- prac badawczo-rozwojowych.

Głównym celem strategicznym EXATEL na rok 2019 i lata kolejne jest budowanie pozycji Spółki jako dochodowego dostawcy unikalnych i bezpiecznych rozwiązań teleinformatycznych dla sektora publicznego, biznesu i operatorów w oparciu o własną sieć światłowodową. Aby osiągnąć ten cel, EXATEL kieruje swoją ofertę do podmiotów z sektora finansowego, energetycznego, korporacyjnego, SME, operatorów krajowych i zagranicznych, rynku instytucji publicznych oraz przemysłu obronnego.

Aby osiągnąć założone cele, a także w pełni zaspokoić potrzeby klientów oraz poprawić rentowność prowadzonej działalności, EXATEL nie poprzestaje na świadczeniu tradycyjnych usług telekomunikacyjnych. Postępująca ewolucja rynku telekomunikacyjnego spowodowała, że obok podstawowej i tradycyjnej działalności, Spółka koncentruje się również na stałym rozwoju wachlarza oferowanych rozwiązań. Jednym z kluczowych kierunków rozwoju działalności EXATEL jest ekspansja na rynku usług bezpieczeństwa. Ten segment rynku, w wyniku coraz większej złożoności systemów informatycznych oraz rosnącego zagrożenia atakami zewnętrznymi i wewnętrznymi, wykazuje największą dynamikę wzrostu. EXATEL napotykał wcześniej na opór organizacji przed korzystaniem z zewnętrznych usług bezpieczeństwa. Bariery te są jednak stopniowo przełamywane w wyniku prowadzonych działań uświadamiających zagrożenia atakami wśród kadry zarządzającej i technicznej w organizacjach.

Kolejnym elementem wzrostu biznesu EXATEL jest rozwój usług ICT. EXATEL jako firma rozumie, że dziś organizacjom nie wystarczy infrastruktura telekomunikacyjna. Potrzeba jest całościowych rozwiązań dostosowanych do ich potrzeb, a także partnera, któremu mogą zaufać i który zapewni im bezpieczne i stabilne środowisko technologiczne, adekwatne do ich celów. Dlatego obecna oferta EXATEL jest bardzo szeroka i posiada zdolność do kreowania rozwiązań pod indywidualne potrzeby klienta. Obejmuje np. własne Data Center czy dostawy urządzeń. EXATEL posiada zespół certyfikowanych inżynierów wdrożeń i utrzymania, programistów, architektów, project managerów i pentesterów. Jako organizacja oferuje już nie tylko dostarczanie urządzeń (reselling), ale także kompleksowe projektowanie rozwiązania oraz wdrażanie i utrzymanie.

Istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność podejmowanych działań sprzedażowych będzie kontynuacja kluczowych inicjatyw uruchomionych w 2018 roku w obszarze marketingu i komunikacji. Działania te mają na celu podniesienie świadomości marki EXATEL oraz zwiększenie zainteresowania ofertą usług wiązanych.

EXATEL poszukuje również innych nowych czynników wzrostu. Spółka pozyskała środki na realizację projektów badawczo-rozwojowych mających na celu zaprojektowanie własnych rozwiązań telekomunikacyjnych, które w przyszłości mogą zaowocować znaczącym podniesieniem efektywności kosztowej Spółki, jak również skomercjalizowaniem efektów prac rozwojowych. W obszarze telekomunikacyjnym prowadzony będzie w dalszym ciągu proces

optymalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zastępowanie wykorzystania obcej infrastruktury na rzecz rozwoju własnej sieci.

Zakładane kierunki EXATEL zamierza realizować poprzez:

- rozwój kompetencji technologicznych, sprzedażowych i efektywnościowych,
- rozwój infrastruktury,
- reorientacja na rynku (w zakresie obsługiwanych sektorów i oferowanych produktów),
- cyfrową transformację EXATEL,
- wzmocnienie marki i efektywny marketing,
- badania i rozwój nowych technologii i nowych produktów.

Powyższe działania planowane w roku 2019 i w latach kolejnych mają na celu zwiększenie konkurencyjności EXATEL na bardzo trudnym rynku usług telekomunikacyjnych, który jest obecnie nasycony i wymaga ukierunkowania działań m.in. na zmniejszenie przecen, utrzymanie klienta oraz pozyskiwanie nowych klientów.

Jednocześnie EXATEL zwiększa swoje znaczenie w roli moderatora dyskusji o przyszłości telekomunikacji w Polsce. W szczególności w obszarze modelu wdrożenia sieci 5G w Polsce. EXATEL zaproponował budowę jednej sieci hurtowej 5G z wykorzystaniem częstotliwości 700 MHz (#Polskie5G), która pozwoli na realne sprostanie kluczowym wyzwaniom, które stoją przed Polską w latach 2020-2030 w obszarach budowy polskiej cyberprzestrzeni, takimi jak: Przemysł 4.0, cyfrowe państwo, cybersuwerenność, rozwiązanie problemu „białych plam”, wdrożenie ogólnokrajowej bezprzewodowej sieci łączności specjalnej. Wdrożenie sieci 5G w proponowanym przez EXATEL modelu hurtowym umocniłoby rolę EXATEL jako narodowego operatora oraz kluczowego dostawcy usług telekomunikacyjnych i cyberbezpieczeństwa dla sektora publicznego.

Celem EXATEL jest stanie się dochodowym dostawcą unikalnych, bezpiecznych rozwiązań teleinformatycznych w oparciu o własną sieć światłowodową dla biznesu, sektora publicznego i operatorów.

4. Działania restrukturyzacyjne i koszty ich wdrożenia

W roku 2018 działania restrukturyzacyjne nie miały miejsca w Spółce.

5. Informacje dodatkowe

- Sprawozdanie z działalności Spółki powinno również obejmować inne istotne informacje dla oceny sytuacji spółki np. wskaźniki finansowe i niefinansowe, a także dodatkowe wyjaśnienia do kwot wykazanych w sprawozdaniu finansowym, dane i analizy zapewniające porównywalność wyników w przypadku różnych okresów sprawozdawczych, itp.

Wszelkie dodatkowe wyjaśnienia do kwot wskazanych w sprawozdaniu finansowym są zawarte w sprawozdaniu finansowym, które Spółka przygotowała zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF).

- Podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa mogą wymagać umieszczenia w informacjach dodatkowych innych punktów sprawozdawczych, uwzględniających specyfikę nadzorowanych sektorów lub branż (np. sektora energetycznego, spółek publicznej radiofonii i telewizji, etc.)

Nie dotyczy.

6. Inne ważne zdarzenia mające istotny wpływ na działalność jednostki, które nastąpiły w roku obrotowym lub są przewidziane w dalszych latach

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie wystąpiły istotne wydarzenia o charakterze zagrożeń mające wpływ na działalność Spółki, jak również na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie posiada wiedzy o możliwych istotnych wydarzeniach przewidzianych w dalszych latach, które w istotny sposób wpłynęłyby na dalszą działalność Spółki.

Warszawa, dnia 28 marca 2019 roku.

Zarząd EXATEL S.A.:

Nikodem Bończa-Tomaszewski

Rafał Magryś

Załącznik Nr 1 do Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w roku 2018

